

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

621

Vragen van de leden **Van der Veen** (PvdA) en **Smilde** (CDA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de aangescherpte solvabiliteitseisen voor zorgverzekeraars*. (Ingezonden 22 oktober 2009)

1
Bent u op de hoogte van het bericht dat de Nederlandsche Bank (DNB) de solvabiliteitseisen voor zorgverzekeraars volgend jaar aanscherpt van 8% naar 9%?¹

2
Is het waar dat als gevolg daarvan de zorgverzekeraars in totaal 300 miljoen euro extra aan eigen vermogen moeten aanhouden en dat hierdoor de zorgpremie met 25 euro per verzekerde zal stijgen? Verwacht u dat daarvoor de premies voor 2010 nog zullen moeten worden verhoogd?

3
Kunt u aangeven wat de gevolgen van de nieuwe solvabiliteitseisen zullen zijn voor uw begroting voor het jaar 2010 en de collectieve lasten in 2010?

4
Hoe beoordeelt u de huidige en de geprognosticeerde solvabiliteit van de zorgverzekeraars? Verwacht u dat solvabiliteitseisen in de toekomst mede als gevolg van de stijgende risicodragendheid van zorgverzekeraars nog verder zullen worden aangescherpt? Verwacht u

een zelfde soort ontwikkeling bij de zorgaanbieders?

5
Zou u de omvang van het aangehouden vermogen door de zorgverzekeraars en zorgaanbieders op dit moment kunnen aangeven?

6
Hoe beoordeelt u de wenselijkheid en de noodzakelijkheid van de aanpassing van de solvabiliteitseisen? Is over de aanpassing van de solvabiliteitseisen vooraf door de DNB met u of de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) overlegd? Zo ja, welke reactie of welk advies is er in dat overleg door u of de NZa gegeven?

7
Zou u deze vragen kunnen beantwoorden voor de begrotingsbehandeling van 2010?

¹ Financieele Dagblad, 12 oktober 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 10 november 2009)

1
Ja.

2
Een verhoging van de solvabiliteitseisen van 1% betekent dat zorgverzekeraars in totaal ongeveer 300 miljoen euro extra aan

eigen vermogen moeten aanhouden ten opzichte van het huidige vereiste. Het percentage wordt toegepast op grofweg het totale jaarlijkse schadebedrag. Dit is ongeveer 30 miljard euro. De zorgverzekeraars voldoen volgens De Nederlandsche Bank (DNB) op dit moment allemaal aan deze nieuwe verhoogde solvabiliteitseisen van 9%. Enkel uit hoofde van het in 2010 voldoen aan de solvabiliteitseisen is er dus geen reden tot premieverhoging, maar zorgverzekeraars betrekken vanzelfsprekend meerdere omgevingsfactoren in hun premiebeleid. Bij de recente bekendmaking van de nominale premies 2010 geven alle zorgverzekeraars aan dat de stijgende zorgkosten in belangrijke mate bepalend zijn bij de vaststelling van deze premies. Slechts een enkele verzekeraar noemt hierbij de verhoogde solvabiliteitseisen.

3
De nieuwe solvabiliteitseisen heeft geen effecten op de zorguitgaven in het jaar 2010. Ik verwacht daarom van de aanpassing van deze eis geen gevolgen voor de begroting en de collectieve lasten voor het jaar 2010.

4
Ik heb geen inzicht in de dekking van de solvabiliteitseisen per individuele zorgverzekeraar. Mijn inzichten baseer ik op de rapportages van de DNB. De gegevens van zorgverzekeraars over 2008 staan

vermeld op internet, zie daarvoor <http://www.statistics.dnb.nl/index>. Het overall gemiddelde uit 2008 is volgens DNB behoorlijk representatief voor de situatie in 2009. De gemiddelde solvabiliteit van zorgverzekeraars ligt volgens DNB op ongeveer het dubbele van het wettelijke vereiste.

Mijn beleid is er op gericht om zorgverzekeraars meer en meer financieel te prikkelen om tot doelmatige inkoop en organisatie van de zorg te komen. Ik doe dit door de ex post compensaties in de risicoverevening af te bouwen.

Hierdoor neemt de risicodragendheid van zorgverzekeraars toe. De DNB zal van jaar op jaar de risicodragendheid beoordelen op de consequenties voor de solvabiliteitseisen en daarover adviseren aan de minister van Financiën. Daarnaast zullen naar alle waarschijnlijkheid de solvabiliteitseisen door de invoering van Solvency II gaan veranderen. Deze eisen worden risicogebaseerd en per individuele verzekeraar vastgesteld. Verwacht mag worden dat de prudentieel toezichthouder in haar adviezen inzake de gewenste solvabiliteitsrekening houdt met de komst van Solvency II.

Voor zorgaanbieders/ziekenhuizen bestaat geen vastgestelde solvabiliteitsnorm. Ook in het geval van ziekenhuizen is mijn beleid gericht op het vergroten van eigen verantwoordelijkheid en het verminderen van zekerheden. Net als bij zorgverzekeraars neemt als gevolg daarvan de risicodragendheid van ziekenhuizen toe.

Kapitaalverschaffers van ziekenhuizen zullen vanzelfsprekend de mate van risicodragendheid betrekken bij hun financieringsbeleid. Het eigen vermogen van ziekenhuizen zal, zo is de verwachting, moeten gaan stijgen. Hierbij moet worden opgemerkt dat solvabiliteit slechts één van de criteria is aan de hand waarvan banken een financieringsverzoek beoordelen. Kwaliteit van het management, positie in de regio, omvang en duur van de productieafspraken met zorgverzekeraars zijn evenzeer van belang.

5

De totaal aanwezige solvabiliteitsmarge van zorgverzekeraars in het vierde kwartaal van 2008 bedroeg volgens DNB 5,3 miljard euro. Dit was

ongeveer het dubbele van het wettelijk vereiste.

In een recente publicatie (Brancherapport Algemene ziekenhuizen 2009) van de Nederlands Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) staat dat de gemiddelde solvabiliteit van algemene ziekenhuizen in 2008 10,7% bedroeg. Solvabiliteit is daarbij gedefinieerd als: «het niet-vreemd vermogen als percentage van het totale vermogen». De gemiddelde solvabiliteit is in de achter ons liggende jaren verbeterd maar blijft achter op het streefniveau van 15% dat de commissie Havermans hanteerde. De variatie in solvabiliteit tussen ziekenhuizen onderling is evenwel groot: van 3% tot ruim 25%, aldus de NVZ.

6

DNB heeft een zelfstandige en onafhankelijke adviesbevoegdheid richting de Minister van Financiën. Ik heb DNB voorzien van de noodzakelijke informatie over het vereveningsmodel op basis waarvan DNB de Minister van Financiën kon adviseren over de verhoging van de solvabiliteitseis. Ik ben van het advies van DNB op de hoogte gesteld. Uiteindelijk heeft de Minister van Financiën als verantwoordelijk vakminister het besluit tot verhoging van de solvabiliteitseis namens het kabinet genomen.

7

Ja.